

Information om likviditetsrisker

2018-06-30

Sparbankens målsättning och strategi

Styrelsens målsättning är att Sparbanken i Enköping endast ska exponeras mot måttliga likviditetsrisker.

Sparbanken ska ha en god hantering av likviditetsrisker och alltid ha en reserv av likvida tillgångar för att möta perioder med begränsad likviditet samt säkerställa att banken har en sund finansieringsstruktur.

I syfte att uppnå dessa målsättningar har Sparbankens styrelse fastställt en policy för likviditet, policyn fastställdes av styrelse per 2017-12-15, se bilaga 1. I policyn finns kvalitativa och kvantitativa riktlinjer fastställda vilka exempelvis omfattar;

Banken ska endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker utifrån nedan beslutade risknivåer:

Riskaptit

- Banken ska alltid ha en likviditetsreserv som minst motsvarar 10 % av bankens totala inlåning från allmänheten.

Risklimit

- Relationen loan to deposit ratio (utlåning/inlåning) mot allmänhet inte bör överstiga 95 %.
- Värdepapper vilka inte ingår i likviditetsreserven nedan bör uppgå till 400 Mkr.

I policydokumentet framgår även att styrelsen beslutar om likviditets- och finansieringsstrategier samt att VD ansvarar för att löpande genomföra uppgifter enligt berörd policy.

Likviditetsreservens utformning är reglerade i instruktion för finansförvaltningen vilken fastställs årligen av styrelsen. Likviditetsreserven får utgöras av utlåning till kreditinstitut samt placeringar garanterade av svenska staten eller kommuner. Vidare får placering ske i svenska banker samt utvalda hypoteksbolag.

Mindre exponering i form av företagscertifikat med rating A- samt kapitalgaranterade strukturerade produkter är tillåtna.

Uppföljning och rapportering

Sparbankens likvida situation följs dagligen mot fastställda gränsvärden av sparbankens ekonomifunktion. Rapportering sker löpande till VD samt delar av sparbankens ledning.

Sparbankens likvida situation rapporteras och behandlas även i Sparbankens finanskommitté vilken sammanträder minst 10 gånger per år. Finanskommitténs möten protokollförs och biläggs därefter Styrelsen.

Prognos

Sparbankens likvida situation prognostiseras löpande genom att banken uppskattar förväntat kassaflöde i olika tidsintervall. Tillämpade intervaller löper mellan en dag fram till mer än ett år.

Beredskapsplan

Sparbankens VD är ansvarig för att löpande följa likviditetssituationen och agera utifrån Sparbankens beredskapsplan, se bilaga 2.

I beredskapsplanen finns följande punkter dokumenterade:

- Omvärldshändelser
- Händelser som utlöser beredskapsplanen
- Aktiviteter kopplade till situationen
- Likviditetsförstärkande åtgärder

Sparbankens beredskapsplan är fastställd av Sparbankens styrelse per 2017-08-25

Stresstester

Sparbanken genomför kvartalsvis stresstester gällande sin likvida situation och omfattar minst följande tre scenarier;

1. Ny extern finansiering är inte tillgänglig i kombination med att in- och upplåning minskar med 10 % under en tvåmånadersperiod
2. Marknadsvärdet på tillgångarna i likviditetsreserven minskar med 10 % under en tvåmånadersperiod
3. En kombination av dessa två scenarier

Oberoende uppföljning och kontroll

Sparbankens riskkontrollfunktion ansvarar för att oberoende kontrollera Sparbankens risker däribland likviditetsrisken. Riskkontrollen rapporterar direkt till Sparbankens styrelse.

Sparbankens internrevision ansvarar för att oberoende granska och utvärdera Sparbankens styrning och kontroll vilket omfattar såväl granskning av hantering av likviditetsrisk såväl som funktionen för riskkontroll.

Likvid ställning

Information om bankens likviditetspositioner samt bankens finansieringskällor redovisas kvartalsvis. Detta i enlighet med Finansinspektionens föreskrift om hantering och offentliggörande av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2014:21).

Sparbankens likvida ställning per 2018-06-30 presenteras nedan.

	Belopp i Kkr
Kassa	
Tillgodohavanden i bank	6 995 582 700
Statspapper	305 345
Säkerställda obligationer	504 430
Övriga värdepapper	901 061
Summa	2 300 053

Andra likviditetsskapande åtgärder

	Belopp i Kkr
Checkräkningskredit ¹	-
Omsättningsbara värdepapper	218 652
Summa	218 652

¹ Sparbankens checkräkningskredit om 50 kkr förföll per 2016-12-31.

Sparbankens finansieringskällor:

	Belopp i Kkr
Svensk allmänhet	9 029 943
Svenska kommuner	182 631
Summa	9 212 574

Balansomslutning, Mkr	9 212 574
Utlåning till allmänheten, Mkr	6 530 447
Inlåning från allmänheten, Mkr	8 024 624
Kvoten utlåning/inlåning	0,82
Likviditetstäckning, (LCR)	343 %
Stabil finansiering, (NSFR)	157 %

Fastställt av styrelsen 2017-12-15
Policyn ska årligen fastställas av styrelsen.

POLICY FÖR LIKVIDITET

SYFTE

Säkerställa att banken har en god hantering av likviditetsrisker och alltid har en reserv av likvida tillgångar för att möta perioder med begränsad likviditet samt att säkerställa att banken har en sund finansieringsstruktur.

ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Styrelsen beslutar om likviditets- och finansieringsstrategierna

Verkställande direktören ansvarar för att löpande genomföra de uppgifter som följer av detta dokument.

Styrelsen har delegerat arbetet med finansförvaltningen till finanskommittén som ansvarar för de löpande besluten i finansförvaltningen. Kommittén består av VD som ordförande, administrativ chef som vice ordförande, ekonomichef samt kreditchef. För att säkerställa dualiteten i bankens riskprocess är CRO adjungerad vid kommitténs möten. För att kommittén ska vara beslutsför krävs att minst två ledamöter är närvarande. Kommittén sammankallas av VD eller administrativ chef. Om beslut fattas i finanskommittén och CRO inte är närvarande vid mötet ansvarar sammankallande tjänsteman för att CRO informeras snarast. Inom området för likviditet beslutar Kommittén om placeringsstrategi, med hänsyn tagen till kommande likviditetsbehov och aktuell räntetro. I övrigt regleras kommitténs arbete enligt Finanspolicy 512.03.

Riskkontrollfunktionen ansvarar för att oberoende kontrollera likviditetsrisker.

Internrevisionen, som är oberoende och underställd styrelsen, har bland annat till uppgift att regelbundet granska och utvärdera bankens hantering och kontroll av likviditetsrisker. Internrevisionen rapporterar sina iakttagelser direkt till styrelsen.

Likviditetsrisk

Banken ska endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker utifrån kvalitativa och kvantitativa bedömningar.

Riskaptit

- Banken ska alltid ha en likviditetsreserv som minst motsvarar 10 % av bankens totala inlåning från allmänheten.

Risklimit

- Relationen loan to deposit ratio (utlåning/inlåning) mot allmänhet inte bör överstiga 95 %.
- Värdepapper vilka inte ingår i likviditetsreserven nedan bör uppgå till 400 Mkr.

Likviditetsreserv

Bankens likviditetsreserv ska bestå av:

- Kassa
- Utlåning till kreditinstitut under förutsättning att de är tillgängliga nästkommande dag.
- Värdepapper emitterade av stat, kommun eller liknande samt säkerställda obligationer.

De tillgångar som används i likviditetsreserven måste vara omsättningsbara till förutsägbara värden och de ska vara tillgängliga på kort sikt. De får inte vara ianspråktaga som säkerheter eller på annat sätt som begränsar användningen som likviditet.

Likviditetsstrategi

Bankens strategi är att på lång sikt kunna infria sina betalningsförpliktelser genom att hålla fastställda kvalitativa och kvantitativa målsättningar. Vidare har banken som strategi att sträva efter att hålla likviditeten på en nivå som krävs för att uppfylla kommande krav enligt Basel 3.

Finansieringsstrategi

Bankens mål är att enbart exponeras mot måttliga likviditetsrisker samt ha en likviditetsreserv som motsvarar 10 % av sparbankens totala inlåning från allmänheten, vidare har sparbanken som mål att intäktsökningar ska ske på ett sådant sätt att likviditetsrisken hålls oförändrad eller minskar.

Bankens främsta strategi i syfte att uppnå en långsiktig plan för finansiering är att erbjuda marknadsmässiga inlåningsvillkor samt aktivt förmedla lån till företrädesvis Swedbank Hypotek AB mot provision.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

LCR är ett likviditetsmått definierat av Finansinspektionen. Per 2018-01-01 uppgår kraven till 100 %.

Målsättningen är att sparbanken vid var tid bör överskrida aktuellt gränsvärde med minst 10 %. I dagsläget uppgår kravet till 80%.

Definition av LCR

- *Likvida tillgångar / Nettolikviditetsutflöde under stressperiod på 30 kalenderdagar = >100%*

Definition av likvida tillgångar regleras i Tillsynsförordningen (575/2013/EU)

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

NSFR är ett långsiktigt likviditetsmål som är under utarbetande och planen är att det ska träda i kraft från och med 2018. I korthet innebär detta likviditetsmål att balansräkningens olika poster avseende finansiering av verksamheten åsätts olika vägningstal (exempelvis får eget kapital 100 % och ”stabil hushållsinlåning” 90 % i vägningstal medan inlåning från stat, kommun och stora företag får 50 %).

På samma sätt viktas tillgångssidans balansposter för att beräkna ”behov av stabil finansiering”. Kvoten av dessa två summer, ”Tillgång till stabil finansiering” och ”Behov av stabil finansiering” ska överstiga 100 %.

Överträdelser av LCR-krav

Om banken befinner sig i en likviditetspåverkande stress behöver LCR-kravet inte uppfyllas.

Om så är fallet ska Finansinspektionen omedelbart underrättas skriftligen. I underrättelsen ska orsaken till stressen framgå. Banken ska så snart som möjligt därefter lämna en handlingsplan till Finansinspektionen.

Bedömning av om företaget befinner sig likviditetspåverkande stress görs av bankens finanskommitté. Bedömning och beslut ska protokolleras.

Överträdelser av riskaptit och limiter

Överträdelse av riskaptit ska snarast direktrapporteras till styrelsen inklusive plan för åtgärder utifrån gällande beredskapsplan.

Överträdelser av limiter och mandat enligt denna instruktion ska snarast rapporteras till finanskommittén. Överträdelsen ska behandlas och utvärderas vid påföljande kommittémöte.

Beredskapsplanering

I den mån likviditetsutvecklingen får en ogynnsam utveckling finns en beredskapsplan som innehåller en konkret handlingsplan för hantering av

likviditetsrisker och omfattar tillvägagångssätt för att täcka negativt kassaflöde i krissituationer. Se vidare "Beredskapsplan för hantering av likviditetsrisker" 513.06.

Prognostisering och stresstester

Verkställande direktören ska:

- Dagligen följa likviditetssituationen i banken
- Banken ska månadsvis prognostisera utifrån scenariot att samtliga tillgångar, skulder samt poster utanför balansräkningen avvecklas i enlighet med FFFS 2010:7. Kassaflödena ska fördelas på de olika tidsintervall inom vilka de normalt förväntas uppstå.

Likviditetssituationen ska stresstestas i minst tre olika scenarier;

- Ny extern finansiering är inte tillgänglig och in- och upplåningen minskar med 10 % under en tvåmånadersperiod
- Marknadsvärdet på tillgångarna i likviditetsreserven minskar med 10 % under en tvåmånadersperiod.
- En kombination av dessa två scenarier

INTERNPRISSÄTTNING

VD har delegerat till ekonomiavdelningen att veckovis ta fram och rapportera bankens internränta. Bankens tillämpar sedan 2015-01 en för sparbankskollektivet separat utvecklad internräntemodell.

RAPPORTERING

- Rapportering av daglig likviditetsutveckling inklusive utfall av kvantitativa nyckeltal upprättas och rapporteras av ekonomiavdelningen till deltagare i Finanskommittén.

- Stresstester genomförs och rapporteras kvartalsvis i bankens IKU.

- Prognostisering utifrån scenariot att samtliga tillgångar, skulder samt poster utanför balansräkningen avvecklas rapporteras månadsvis i bankens Finanskommittén.

- Finanskommitténs protokoll vilken omfattas av viss likviditetsrapportering tillställs styrelsen månadsvis.

Ersätter instruktion 2016-08-22

Fastställd av styrelsen 2017-08-25
Instruktionen ska årligen fastställas av styrelsen.

BEREDSKAPSPLAN FÖR HANTERING AV LIKVIDITETSRISKER

ANSVAR

Verkställande direktören är ansvarig för att löpande följa likviditetssituationen och vid behov agera utifrån beredskapsplanen

KRISORGANISATION

Vid händelse som utlöser aktivitet i beredskapsplanen ska bankens ordinarie krisledningsgrupp samlas på huvudkontoret i Enköping.

Krisledningsgruppen består av följande befattningshavare:

VD	mediakontakt
CRO	adjungerad
Chefsjurist	ansvarar för kontakter med Finansinspektionen
Marknads- och affärsutvecklingschef	mediakontakt
Kreditchef	
HR-ansvarig	
Säkerhetsansvarig	
Administrativ chef	

SYFTE

Syftet med beredskapsplanen för hantering av likviditetsrisker är att förbereda banken på olika handlingsalternativ om det uppstår en situation som riskerar bankens likvida ställning.

Beredskapsplanen ska användas så snart den löpande uppföljningen visar att likviditetsreserven riskeras hamna under den lägsta nivå som styrelsen beslutat.

HÄNDELSER SOM UTLÖSER BEREDSKAPSPLANEN

- Banken har inte längre tillgång till normal finansiering och utflödet av kort in- och upplåning är större än normalt
- Värdet på tillgångarna i likviditetsreserven sjunker mer än normalt
- Större kreditefterfrågan än normalt
- Större andel sena betalningar än normalt
- Ryktesrisk via negativ press vilket kan antas påverka kassaflödet negativt

Ersätter instruktion 2016-08-22

OMVÄRLDSHÄNDELSER SOM ÄR VARNINGSSIGNALER

- Politisk oro
- Krig eller krigsliknande situation
- Problem inom finanssektorn globalt och lokalt
- Kraftiga konjunktursvängningar globalt och lokalt inklusive problem för kunder
- Förändrade regelverk
- Politiska beslut som kan påverka kunder eller banken direkt

AKTIVITETER

Valet av vilka aktiviteter som ska genomföras styrs av händelsens art och hur allvarlig situationen är. Några exempel på detta ges nedan

Inga akuta problem

Bankens likviditetsreserv är intakt och antas klara åtminstone 3 månader men trenden är nedåtgående

- Analys av situationen
- Öka den löpande interna rapporteringen
- Information till styrelsen
- Se över likviditeten på lång sikt och ta fram alternativa lösningar

Ansträngd likviditet

Bankens likviditetsreserv är intakt men prognosen visar att reserven kan minska under tillåten gräns inom 1 månad

Åtgärder utöver ovanstående;

- Informera personal som har möjlighet att påverka likviditeten
- Påbörja likviditetsstärkande åtgärder

Allvarliga problem

Bankens likviditetsreserv är inte längre intakt och antas inte bli återställd utan särskilda åtgärder

Åtgärder utöver ovanstående;

- Kontakta Finansinspektionen och presentera en plan för återläggande av reserven

Akuta problem

Banken klarar inte att fullgöra sina åtaganden.

Åtgärder utöver ovanstående

Ersätter instruktion 2016-08-22

- Kontakta Finansinspektionen omedelbart

Avyttringsordning

För att frigöra likviditet för det behov som uppkommer enligt ovanstående exempel ska bankens placeringar ianspråktagas i följande ordning:

- Medel på checkräkning i Swedbank
- Placeringar på fasträntekonton hos svenska banker
- Obligationer och räntebärande värdepapper vilka inte får räknas som tillgångar i regelverk avseende likviditetstäckning (LCR)
- Obligationer och räntebärande värdepapper får räknas som tillgångar i regelverk avseende likviditetstäckning (LCR)

Prioriteringsordningen kan ändras på grund av affärsbetingade överväganden. En sådan ändring beslutas av Finanskommittén.

EXEMPEL PÅ LIKVIDITETSSTÄRKANDE ÅTGÄRDER

- Sök limit hos annan bank
- Minska utlåning
- Utvärdera och använd nya in- och upplåningskällor
- Förbättra inlåningsvillkoren
- Vidmakthåll förtroendet hos kunderna
- Försäljning av tillgångar
- Minska kostnader
- Uppta förlagslån

Sälj värdepapper som inte får räknas in i likviditetsreserven